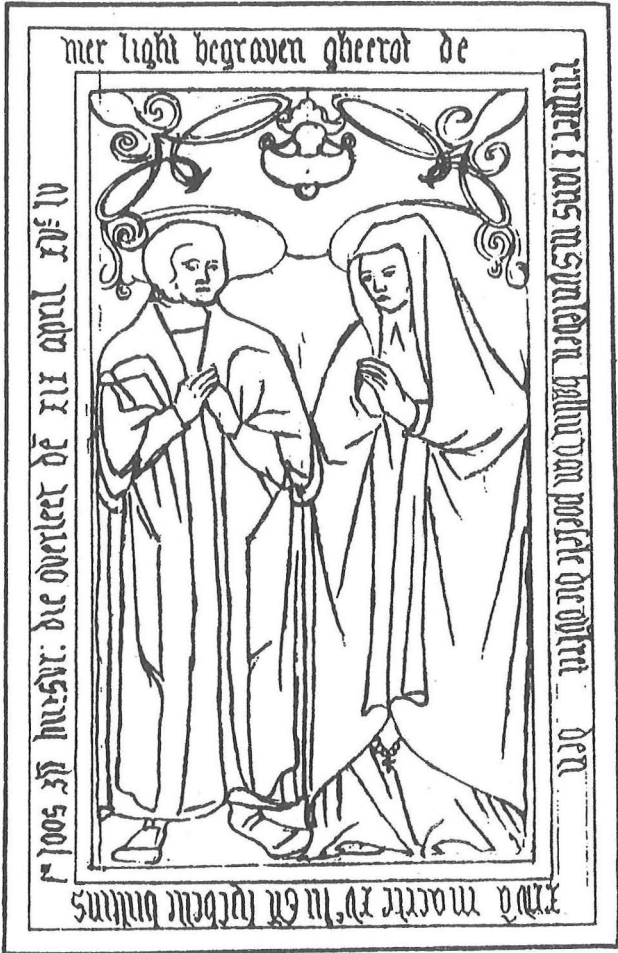

MENSEN VAN TOEN

familiekundig tijdschrift
 uitgegeven door de
 heemkundige kring
 het land van nevele

Deenknest

MENSEN VAN TOEN

Driemaandelijks familiekundig tijdschrift voor
Bachte-Maria-Leerne, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Meigem,
Merendree, Nevele, Poeke, Poesele, Sint-Martens-Leerne
Vinkt, Vosselare en Zeveren.

Lidgeld 1993

150 fr. over te schrijven op rekening 000-0627981-03 of
290-7431460-20 (voor buitenland enkel op postrekening)
van "Het Land van Nevele" v.z.w., Beentjesstraat 24, 9850 Poesele.

Werkgroep familiekunde

A.BOLLAERT - J.LUYSSAERT - A.MARTENS

Typografie en lay-out

K.DE GROOTE

Druk

Beschutte Werkplaats "Nevelland", Nevele.

Redactie

A.BOLLAERT, Beentjesstraat 24, 9850 Poesele
L.DE RUYCK-K.DE GROOTE, Heiste 45, 9850 Landegem
J.LUYSSAERT, Veldestraat 26, 9850 Merendree
A.MARTENS, Spinmolenplein 263, 9000 Gent

Kaftontwerp

L.DEBRUYNE, Rozebeke

De auteurs zelf zijn verantwoordelijk voor de inhoud
van hun teksten.

Kafttekening

Grafsteen van Gheerot de Ruiter en zijn
echtgenote, naar een anonieme tekenaar.
(Archief Bisdom Gent)

MENSEN VAN TOEN

Driemaandelijks familiekundig tijdschrift

September 1993
Jaargang 3 - aflevering 4

Uitgegeven door de heemkundige kring
"Het Land van Nevele"

Verantwoordelijke Uitgever:
Jan Luysaert
Veldestraat 26
9850 Merendree

GENTSE POORTERS (1542-1796) UIT HET LAND VAN NEVELE.

In het stadsarchief van Gent berusten 4 poortersboeken uit de perioden 1542-1651, 1651-1738, 1739-1782, 1782-1796. Ze bevatten in totaal 7.437 inschrijvingen van nieuwe Gentse poorters. Hun namen zijn chronologisch geïnventariseerd in het boek *Poorters en buitenpoorters van Gent 1477-1492, 1542-1796*, uitgegeven in 1986 door het stadsarchief Gent met voorwoord van J.Decavele, stadsarchivaris.

Onder deze Gentse poorters bevinden zich talrijke inwijkelingen uit het Land van Nevele, die wellicht het poorterschap aanvroegen om in de stad een bepaald beroep te kunnen uitoefenen of hierin een nuttig middel zagen voor de verdediging van hun belangen. Het excerperen van vermelde publikatie gaf volgende chronologische naamlijsten:

Bachte-Maria-Leerne

- 16.01.1793 Dele Bulcke Augustinus, fs Augustinus, °Bachte-Maria-Leerne
08.05.1793 De Meijere Dominicus, fs Petrus en Joanna Hansbeke, °Bachte-Maria-Leerne 02.05.1755

Hansbeke

- 09.05.1612 De Grave Willem, onvrije schipper, fs Jans, °Hansbeke
07.05.1614 Fiers Pieter, linnenwever, fs Hercules, °Hansbeke
02.12.1665 De Cuijper Jan, handelaar in buitenlandse goederen, heeft een schip te Oostende genaamd "*de Meulenaere*", °Hansbeke, woont in de Sint Jacobs parochie
11.05.1724 Standaert Gerardus, fs Guillaume en Judoca de Meyer, °Hansbeke 20.02.1705, heeft gewoond ten huize van Francois Vispoel, meester-bakker
27.06.1724 Vande Voorde Joannes Baptiste, fs Michiel en Petronilla vanden Bossche, °Hansbeke 31.10.1705, heeft gewoond ten huize van een meester-bakker

- 26.02.1749 Vander Ghinst Ignatius, fs Guilielmus en Joanna Verelst, Hansbeke 14.03.1718
- 29.04.1767 Leijbaert Ignatius, fs Petrus en Jacoba Thienpont, Hansbeke 03.01.1740
- 20.12.1780 Provost Benedictus, fs Cornelis (°Gent 15.04.1708, fs Jacobus en Maria Goosnaert), Hansbeke 01.12.1744
- 07.04.1781 Cocquijt Jacobus, fs Judocus, Hansbeke
- 04.07.1791 Baele Joannes Franciscus, fs Petrus en Marie Joanna Meuleman, Hansbeke 28.03.1754
- 08.04.1794 Van Hulle Pieter Francois, fs Joannes Baptista, Hansbeke
- 18.05.1795 Danneels Jacobus Franciscus, fs Martinus en Joanna van Vynckt, Hansbeke 29.10.1765

Landegem

- 23.10.1577 Daneels Hans, hoedenmaker, fs Mathys, Landegem
- 05.11.1748 De Bocq Pieter Josephus, fs Pieter en Anna de Keijser, Landegem 15.02.1722
- 25.08.1772 Mortier Joannes Baptista, fs Balduinus en Joanna, Landegem 01.10.1743, x Maria de Moortel, metser
- 06.11.1776 Siron (of Syron) Joannes Franciscus, fs Cyprianus en Isabella Schamp, Landegem, x Francisca de Backer fa Lucas en Joanne Verhofstede Lokeren
- 06.11.1781 Lacombe Jacobus, fs Joannes, Landegem 14.08.1763
- 29.12.1781 Mortier Joannes Franciscus, fs Balduinus, Landegem 25.11.1737
- 07.10.1783 Lootens Franciscus, fs Joannes en Maria de Vogelae-re, Landegem 27.11.1742
- 06.05.1785 Nieulant Carolus Benedictus, fs Petrus en Anna Maria van Laecke, Landegem 30.09.1759
- 23.03.1795 Vande Vierre Marie Joanne, Landegem, x Joannes Nicaise fs Bartholomeus Gent

Lotenhulle

- 14.11.1577 Wyckhuus Jan, fs Adriaens, Lotenhulle

- 21.10.1722 Ceysens Marie Catharine, kruidenierster, fa Joannes en Judoca Van Hecke, Lotenhulle 12.07.1700, bij Gillis Desomer vrij kruidenier op Sint Baafs parochie
- 30.04.1787 Vande Voorde Carolus Ludovicus, fs Petrus Augustinus en Isabella Casia Clement, Lotenhulle
- 02.10.1792 De Buck Judoca Regina, fa Guilliamme en Joanna Marie Helena Josepha Jooris, ongehuwd, Lotenhulle

Meigem

- 26.01.1628 De Keysere Gheeraert, Meigem, x Joanna Vander Haghen

Merendree

- 15.09.1573 Van Hulle Bauwen, fs Willems, Merendree
- 24.12.1574 Heindricx Gheeraert, fs Gherolfs, Merendree, woont ten huize van Jan Heindricx
- 14.11.1577 Van Wassenhove Gheeraert, fs Jans, Merendree
- 20.11.1577 Helderweder Olivijer, fs Daneels, Merendree
- 29.10.1578 De Pau Willem, Merendree
- 14.11.1580 De Caluwe Jan, fs Joos, Merendree
- 17.11.1626 Cockuut Gheeraert, Merendree
- 30.09.1709 Pieters Joanna, ongehuwd, fa Zeghers, Merendree, met Pieter Scollaert, kruidenier bij de Brugse Poort
- 27.04.1781 Van Schauwenberghe Gerardus, fs Franciscus en Jacoba De Coster, Merendree 30.09.1742
- 10.11.1783 Heyde Jan Baptiste, fs Pieter en Joanne Claeijs, Merendree
- 16.11.1785 De Paepe Leborius Julianus, fs Livinus en Maria Joanna Martens, Merendree 16.02.1753
- 03.05.1789 Wassenhove Guilielmus, fs Geeraerd en Petronella Vande Walle, Merendree
- 22.02.1790 De Vliegheer Joannes Baptista, Merendree
- 22.06.1790 Baele Petrus, fs Livinus en Petronilla Haerens, Merendree 24.03.1752

Nevele

- 13.02.1680 De Wulf Franchois, fs Philips, ° Nevele, x Catharina van Coppenolle fa Daneels ° Oudenaarde
- 07.06.1681 Vande Putte Jacobus, fs Pieters, ° Nevele, woont in de Sint Michiels parochie
- 12.07.1686 De Rijver Lieven, meester-kleermaker, fs Lievens, ° Nevele, in de Sint Martinus parochie
- 03.02.1713 Van Damme Guilliaeme, timmerman, fs Gillis en Anna Speelmans, ° Nevele 28.05.1687
- 11.07.1713 Tuijtschavere Jan, fs Charles, ° Nevele, in de Sint Michiels parochie
- 03.07.1715 Van Cauter Judocus, fs Gillis en Joanna van Maldeghem, ° Nevele 15.04.1656, in de Sint Pieters parochie
- 26.02.1720 Van Damme Charles, fs Gillis en Joanna Speelman, ° Nevele 20.06.1695, woont bij zijn vader rechtover het klooster van Sint Benedictus gezegd O.L.Vrouw ter Lazarije
- 22.04.1724 Van Damme Pieter, fs Gillis en Judoca Dobbelaere, ° Nevele 16.01.1705, met Franchois de Volder koopman
- 20.05.1730 Van Haute Catharina Francoise, fa Christiaen en Joanna Coppens, ° Nevele 08.03.1706, bij Joos Drieghe
- 20.05.1730 Braedt Joannes Cornelis, fs Francois en Petronilla Dhaenens, ° Nevele 02.07.1712, met Guilliaeme Dhooghe
- 21.07.1732 Van Haute Pieter, bakker, fs Christiaen en Joanna Coppens, ° Nevele 07.05.1708, woont met Christoffel vande Walle meester-bakker
- 27.01.1733 Dele bulcke Petrus Nicolaus, fs Jan Franchois en Joosyne Loontiens fa Lieven en Marie van Pamele, ° Nevele 23.09.1713
- 11.01.1734 Abraham Pieter, fs Josephus en Joanna du Sar, ° Nevele 04.07.1707, in de Sint Martinus parochie
- 02.07.1737 Fack Joannes Francois, kuiper, fs Francois en Lowise van Wontergem, ° Nevele 07.03.1715

- 16.02.1754 Van Geertruije Livinus, fs Judocus en Marie Casarck, Nevele 21.07.1714, x Marie Catharina Teijlaert fa Joannes en Petronilla Seye Eine 21.09.1707
- 29.03.1757 Claes Albertus, fs Jan en Isabella Quickenborne, winkelknecht, Nevele 12.04.1736, ten huize van van Haute meester-bakker op de Korenmarkt
- 06.09.1757 Van Landeghem Judocus Franciscus, kruidenier, fs Emmanuel en Joanna Francisca Antonia vander Keere, Nevele 16.06.1720
- 17.10.1766 Codde Joannes, fs Gerardus en Judoca Tant, Nevele 05.11.1739
- 11.04.1768 Fax Norbertus, fs Norbertus en Martina de Smet, Nevele 30.12.1750
- 17.06.1779 De Meulenaere Carolus, fs Judocus, Nevele, x Jacoba Maijez fa Jacobus Geraardsbergen
- 03.01.1781 Cannoot Colleta, fa Livinus, meerseniester, Nevele
- 24.04.1787 Cannoot Maria Theresia, fa Livinus en Judoca Vermeire, Nevele 28.01.1760
- 23.01.1794 Debrabander Jacobus, fs Joannes, Nevele

Poeke

- 31.07.1765 De Baets Petrus Franciscus, knecht, fs Joannes en Anna Catharina vande Voorde, Poeke 16.11.1730, bij Niclaes Joseph Lecler koopman en vrije kruidenier
- 06.02.1787 Buysse Joannes, fs Carolus en Brigitta de Paepe, Poeke 29.10.1762
- 22.08.1793 La Gasse Pieter Joseph, Poeke

Poesele

- 29.12.1763 De Clerck Anna Maria, fa Laureyns en Judoca Meere (Maire), weduwe Joannes Boom, Poesele 27.04.1685

Sint-Jans-Lerne

- 02.05.1583 De Baets Joosep, fs Jans, Sint-Jans-Lerne

Sint-Maria-Leerne

08.01.1767 Volckaert Marie Jacoba, fa Carolus en Maria Danens, merseniester, °Sint-Maria-Leerne 23.09.1744

Sint-Martens-Leerne

13.11.1577 Vander Guchte Martin, fs Jans, °Sint-Martens-Leerne
15.12.1723 Verbijst Joannes, fs Jans en Marie de Scrijver, °Sint-Martens-Leerne 13.12.1700, ten huize van Matthijs Verberckmoes
30.01.1731 Tuijschaever Jan Bernaert, fs Jan, °Sint-Martens-Leerne, in de herberg genaemd de "Hosterije den Lindenboom" in de Savaanstraat
13.02.1760 De Moor Judocus Ludovicus, fs Pieter en Judoca Van Herck, °Sint-Martens-Leerne 03.03.1727
06.11.1776 Van Speybroeck Maximilianus Andreas, fs Ambrosius en Maria Joanna Van Quickenborne, °Sint-Martens-Leerne 18.04.1756

Vinkt

14.10.1593 De Schietere Jan, °Vinkt
30.03.1708 Libaert Guilliam, lijnwaadverkoper, fs Jans, °Vinkt, x Adriaene Maeghermans op de Hoogstraat
17.07.1764 Lambert Cornelius Franciscus, fs Joannes en Marie Mehuijs, °Vinkt 24.07.1732
20.03.1783 Mortier Carolus, fs Jacobus en Maria Margareta Jacobs, °Vinkt 19.12.1751
25.04.1785 Mincke Franciscus Carolus, fs Joannes en Judoca de volder, °Vinkt 13.12.1750
12.09.1786 Van Lerberghe Joannes Franciscus, fs Joannes Baptiste, °Vinkt
08.05.1790 De Baets Isabella Rosa, fa Emanuel en Monica Constantine Norbertine Veerman, °Vinkt ?

Albert MARTENS, Gent

UITVAARTEN TE HANSBEKE, ANNO 1888-1926.

Begrafenis en uitvaart.

Begrafenis en uitvaart zijn begrippen die heden ten dage zowat dezelfde inhoud dekken, namelijk: het overbrengen van het lijk van het sterfhuis naar de kerk, eventueel het dodenofficie, de requiem-mis met absoute en tenslotte de tocht naar de dodenakker.

In de eerste eeuwen van het christendom bestond de gewoonte nog niet het dode lichaam naar de kerk te brengen. Het lijk werd toen rechtstreeks naar de begraafplaats gebracht, waar aan het graf een liturgisch begrafenisritueel plaatsvond. Pas veel later ging aan de begrafenis een speciale mis vooraf en werd het stoffelijk overschot voor deze uitvaartmis in de kerk binnengeleid.

Wanneer de overheid om hygiënische redenen het opbaren van de dode in de kerk verbood, bijvoorbeeld in tijden van pest, liet men de kerkelijke plechtigheid achterwege en volgde de begrafenis opnieuw onmiddellijk na het sterven. Het liturgisch ceremonieel kon nadien gebeuren. Zo ontstond als het ware een zelfstandige plechtigheid, een lijkdienst "*absente corpore*", de zogenaamde uitvaartmis, die enige tijd na de begrafenis plaatsvond en ook elders dan in de parochiekerk van de overledene kon gehouden worden.

Het gebruik om de uitvaartmis in sommige gevallen te verdagen bleef bestaan tot op het einde van de 19e eeuw. Motieven zoals de voorbereiding van een indrukwekkende ceremonie, buitenlandse familieleden, de tijdelijke afwezigheid van verwanten, het verlangen om een begrafenis in alle intimiteit te houden of andere beweegredenen kunnen hierin een rol gespeeld hebben¹.

De weledele Jan Baptiste van de Woestijne, kasteelheer te Hansbeke, die te Gent op 20 mei 1858 overleed, werd te Hansbeke op

---

¹. Y.HOLLEBOSCH-VAN RECK, V.MEILLANDER, *Rendez-vous met Magere Hein*, Gent, 1986, blz. 54.

25 mei begraven. De plechtige uitvaartmis werd er op 31 mei opgedragen. 's Anderendaags werd ook in de Sint-Baafskathedraal te Gent een (tweede) rouwdienst gecelebreerd.

In de laatste 12 jaren van de 19e eeuw vonden te Hansbeke nog 13 begrafenissen plaats, die op een latere datum door een uitvaartmis gevolgd werden (zie verder).

Begrafenisklassen.

De luister, waarmee de begrafenisceremonie gepaard ging, werd bepaald door sociale rang en welstand van de overledene. Er bestond een vrije keuze tussen verschillende uitvaartdiensten waarvan de prijzen varieerden met de tijdsduur van het klokgelui, het aanvangsuur, de wijze van inhalen van het lijk, het gezongen dodenofficie met of zonder orgelmuziek, het aantal priesters, de hoeveelheid kaarsen, de rouwersiering in de kerk².

Omstreeks de eeuwwisseling onderscheidde men te Merendree de koordienst en de diensten van eerste, tweede, derde, vierde en vijfde klasse.

De koordienst, ook wel kasteeldienst genoemd, waarin drie priesters voorgingen, omvatte het invitorium met orgelmuziek, drie nocturnen, de lauden met orgelmuziek, de solemnele requiemmis, het libera aan de lijkbaar en de begrafenis. De plechtigheid, respectievelijk met 150, 100 of 75 ponden waslicht (2,5 pond $\approx$ 1 kg), ving aan om 11 uur, 10.30 uur of 10 uur. Voor de rouwersiering van de kerk werden al de beste ornamenten gebruikt. Op de kaarsen werd een doodshoofd gekleefd.

Op 8 april 1908 werden in de koordienst van E.H.Pieter Debbaudt, overleden pastoor te Merendree, 100 ponden was geofferd:

- 10 kaarsen van 1 pond op het hoogaltaar	10 p
- 2 x 6 kaarsen van 1 pond op de zijaltaren	12 p

---

2. Ibidem, blz. 62.

- 8 kaarsen van 5 ponden aan de lijkbaar	40 p
evenals nog eens 20 kaarsen van 1 pond	20 p
- 2 kaarsen van 1 pond voor de kandelaars van de misdienaars	2 p
- 12 kaarsen van 3 in een pond voor de luchters	4 p
- 36 kaarsen van 3 in een pond voor de offergang	<u>12 p</u>
	100 p

De dienst van eerste klasse (de zogenaamde hoogste dienst, ook wel boerendienst genoemd), eveneens met 3 priesters en met 50 of 36 ponden waslicht, ving aan om 9.30 uur. De lauden werden niet met het orgel begeleid. Op de kaarsen werden geen doodshoofden aangebracht.

In 1929 waren te Merendree volgende tarieven in voege:

- koordienst, 3 priesters,	
11 uur, 150 p was	3.500 fr.
10.30 uur, 100 p was	2.500 fr.
10 uur, 75 p was	1.900 fr.
- dienst 1e klasse, 3 priesters,	
9.30 uur, 50 p was	1.350 fr.
36 p was	1.150 fr.
- dienst 2e klasse, 3 priesters,	
9 uur, 20 p was	770 fr.
- dienst 3e klasse, 2 priesters,	
9 uur, 8 p was	480 fr.
- dienst 4e klasse, 2 priesters,	
8.30 uur, 4 p was	300 fr.
- dienst 5e klasse, 1 priester,	
8 uur	120 fr.
- gelezen requiemmis, 1 priester,	
7.30 uur	50 fr.

Lijkdiensten te Hansbeke

Onderstaande tabel geeft een samenvattend overzicht van de lijkdiensten te Hansbeke in de periode 1888-1926, met uitzondering van de jaren 1895, 1909, 1910, 1914 en 1922.

Periode	Koordienst		1e klasse		2e klasse		3e klasse		4e klasse		Totaal
	Tal	%	Tal	%	Tal	%	Tal	%	Tal	%	
1888-1913	5	1,1	65	14,1	180	38,9	211	45,7	1	0,2	462
1915-1918	1	0,7	21	15,1	53	38,1	49	35,3	15	0,8	139
1819-1926	2	1,3	21	13,7	75	49,0	53	34,7	2	1,3	153
1888-1926	8	1,1	107	14,1	308	40,9	313	41,5	18	2,8	754

Globaal beschouwd werd de overgrote meerderheid van de overledenen met een lijkdienst van tweede (40,9%) of derde klasse (41,5%) begraven.

Ten overstaan van de vooroorlogse periode als uitgangspunt verminderde het percentage lijkdiensten van de 3e klasse in de oorlogsjaren met ongeveer 10% terwijl het percentage van de 4e klasse in dezelfde mate toenam. Blijkbaar werd een deel van de lagere bevolkingsgroep door de oorlogslast beknot in de keuze van de lijkdienst voor haar overledenen. Na de oorlog vond een omgekeerde verschuiving plaats van de 4e naar de 3e, en van de 3e naar de 2e klasse. Het percentage koordiensten en het percentage diensten van 1e klasse bleven daarentegen over de gehele beschouwde periode praktisch ongewijzigd.

Koordiensten.

De begrafenissen met koordienst beperkten zich tot 1% van het aantal begrafenissen, in chronologische volgorde:

	<u>Begrafenis</u>	<u>Uitvaart</u>
Van Der Plaetse Elisa	06.02.1888	13.02.1888
Deseille Charles (wed.)	25.09.1891	06.10.1891
De Schuyter Delphine	11.11.1899	28.11.1899
Borluut Raymond (wed.)	30.08.1902	
Haelterman Ghisleen	12.10.1902	
De Schuyter Mathilde	14.11.1907	03.12.1907
Maenhout Alfons, pastoor	25.05.1915	
de Bousies Boudewijn, graaf	31.12.1921	

Begravenissen van 1e klasse.

De diensten van 1e klasse vertegenwoordigden ongeveer 14% van het aantal begravenissen.

De begravenissen met afzonderlijke uitvaartdienst worden voorafgaand in chronologische volgorde gegroepeerd.

	<u>Begravenis</u>	<u>Uitvaart</u>
De Vriendt Constant	26.01.1888	30.01.1888
Rasschaert Jan Baptist (wed.)	31.03.1888	17.04.1888
Van Vynckt Charles	23.04.1888	15.05.1888
Heyde Jan Baptist	09.07.1888	24.07.1888
Van Vynckt Serafin	07.03.1890	26.03.1890
Van Vynckt Jan Francies	08.08.1890	19.08.1890
Van Driessche Eduard	27.07.1891	12.08.1891
Vande Walle Monica	24.12.1892	16.01.1893
Stofferis Petrus	28.02.1894	14.03.1894
Vande Walle Augustin	07.12.1894	12.12.1894

De overige personen, die met een uitvaart van 1e klasse begraven werden, volgen in alfabetische orde.

Bauwens Edmond	28.04.1925	De Muynck Pieter	01.12.1903
Billiet Frederic	03.02.1915	De Muyt Ivo	31.12.1921
Bruggeman Alfons, pastoor	25.08.1924	De Pauw Jacob (vr.)	01.07.1901
Buysse Eugenie	11.05.1918	De Pauw Jacob	05.02.1913
Buysse Frederic	09.08.1916	De Poorter Charles	29.04.1918
Buysse Jan	15.12.1891	De Vreese Jan Baptist	15.02.1905
Buysse Joseph	01.04.1891	De Vreese Karel	14.04.1898
Buysse Julie	10.12.1918	De Vreese Maria	13.04.1896
Buysse Sereafina	27.05.1907	De Vriendt Bruno	21.01.1905
Christiaens Emmerence	23.08.1924	De Vriendt Petrus	17.05.1890
Coopman Melanie	17.11.1915	D'Herde Hippoliet, pastoor	06.02.1913
De Deurwaarder(wed)	03.04.1906	Dierickx August	22.06.1925
De Groote August	28.09.1896	Fobe Gustaaf	04.03.1899
De Groote August	17.12.1918	Fobe Napoleon (wed.)	16.05.1896
De Groote Frederic	22.02.1913	Gaelens (wed.)	11.03.1911
De Groote Louise	05.01.1926	Geirnaert August	05.09.1923
De Mulder Jan Baptist	04.07.1899	Geirnaert Clemence	24.06.1918
De Mulder Marie	18.12.1918	Geirnaert Eduard	15.03.1899
De Mulder Nathalie	30.01.1913	Geirnaert Eugenie	17.11.1915

Ghys Hortence	01.05.1923	Vande Walle René	03.12.1918
Grijspeirt Evarist (vr.)	12.03.1889	Van Driessche Fr	17.06.1908
Hanssens Louis (vr.)	05.04.1897	Van Driessche Marie	1919
Hanssens Louis	16.01.1916	Van Droogenbroeck Jan	
Heyde Charles	25.01.1905	(vr.)	02.01.1900
Heyde Pieter	06.03.1902	Van Hecke Charles (vr.)	16.07.1898
Lampaert Henrica	26.12.1913	Van Hecke Charles	17.12.1908
Leys Henri	24.09.1918	Van Hecke Cyril	14.02.1888
Leys Petrus	13.10.1925	Van Overbeke Anna	23.08.1888
Maenhout Jan Fr (wed.)	23.10.1888	Van Overbeke Paul	29.03.1893
Martens Emma	16.03.1912	Van Parijs Jules	16.07.1902
Martens Jan Baptist (vr.)	03.09.1898	Van Ryssel Marie	16.10.1923
Martens Jan Baptist	22.02.1911	Van Ryssel Ursula	11.10.1926
Martens Jan Baptist	18.04.1911	Van Vynckt August	28.02.1920
Martens Petrus (vr.)	20.10.1898	Van Vynckt Bernard	24.07.1899
Martens Petrus	01.02.1900	Van Vynckt Charles	24.03.1894
Martens Sidonie	25.09.1918	Van Vynckt Charles	
Martens Victor	1919	(wed.)	21.01.1908
Muys Eduard	25.11.1911	Van Vynckt Henri	26.07.1916
Royens Bernard (wed.)	19.09.1907	Van Vynckt Pol	14.03.1926
Santens Petrus	28.12.1925	Van Wassenhove	
Sergeant Carolina	11.03.1915	Charles	06.03.1906
Standaert Jules	1919	Verburgh Constant	11.02.1918
Standaert Karel	23.04.1924	Verhelst Maria	23.12.1918
Stofferis Amand	30.11.1915	Verheyst Melanie	1919
Stofferis Charles	31.01.1894	Vermeersch Amelie	07.11.1894
Union Pieter (vr.)	23.12.1912	Vermeire Gabrielle	31.12.1918
Van Bueren Cordula	21.08.1916	Verstraete Leo	22.10.1908
Vande Kerckhove Karel	23.12.1902	Vuylsteke Anna	1919
Vande Reviere Marie	10.02.1921	Wille Arnold	14.10.1899
Vande Walle Karel	06.08.1912	Wille Charles	08.02.1897

Albert MARTENS, Gent

EEN POESELSE KIEZERSLIJST UIT 1932

Wie kiezerslijsten voor de Wetgevende Kamers en de Provincieraad inkijkt, daterend van tussen de twee wereldoorlogen, zal het direct opvallen dat deze, op een paar uitzonderingen na, geen namen van vrouwen vermelden.

Het algemeen stemrecht voor mannen werd in ons land ingesteld na de Eerste Wereldoorlog; de vrouwen mochten vanaf 1920 wel stemmen voor de gemeenteraad maar moesten wachten tot 1947 vooraleer zij het recht kregen een stem uit te brengen voor de Kamer en de Senaat. De Wetgever liet wel toe dat vrouwen zich verkiesbaar stelden. Vandaar dat in 1921 de socialiste Marie Spaak-Janson verkozen werd voor de Senaat¹.

De Lijst der kiezers voor de Wetgevende Kamers, den Provincieraad en den Gemeenteraad (mannen) voor het tijdvak van 1 mei 1933 tot 1 mei 1935 werd afgesloten op 1 juli 1932. Ze bevat de namen van 174 kiezers: 173 mannen en 1 vrouw, Eugenie De Clercq (° Lotenhulle 05.08.1855).

Vrouwen kregen na de Eerste Wereldoorlog stemrecht voor de Wetgevende Kamers als ze oorlogsweduwe waren. Als ze hertrouwen verloren ze dit recht. Moeders van gesneuvelde soldaten konden eveneens stemrecht krijgen op voorwaarde dat ze weduwe waren en hun zoon ongehuwd was.

Eugenie De Clercq voldeed aan deze laatste voorwaarde. Haar echtgenoot Eduard Vanlerberghe was overleden en haar ongehuwde zoon Emiel Van Lerberghe (de naam werd hier vaneen geschreven), geboren te Ruiselede op 30 mei 1888 overleed daags vóór de Wapenstilstand op 10 november 1918 in het hospitaal te Calais (Noord-Frankrijk). Hij was als soldaat ingelijfd bij de 22e Linie, 1e Cie en droeg het stamnummer 1997. Op het moment van de mobilisatie woonde Emiel Van Lerberghe te Nevele. Zijn naam

---

1. H.GAUS, *Hedendaagse politieke geschiedenis van België*, (Cursus U.G., Academiejaar 1991-1992)

staat vermeld op het monument van de gesneuvelden van beide oorlogen op de Markt te Nevele.

Van de 173 mannelijke kiezers waren er 93 gehuwd en 80 ongehuwd of weduwnaar (voor hun plaats van herkomst verwijzen we naar bijlage 1). Bij deze laatsten waren er 51 jonger dan 35 jaar verdeeld als volgt: tussen 20 en 25 jaar: 28 personen, tussen 26 en 30 jaar: 16 personen, tussen 31 en 35 jaar: 7 personen. Het grootste deel van de ongehuwden was tewerkgesteld in de landbouw (36) of stond ingeschreven als werkman (12).

De kiezerslijst vermeldt 30 verschillende beroepen uitgeoefend door 162 personen, 12 personen staan vermeld zonder beroep. Bijna de helft van de actieve bevolking verdient zijn kost als landbouwer: 80 personen. De verdere verdeling ziet eruit als volgt: werkman 27, timmerman 6, handelaar en metser 5, smid en fabriekswerker 4, slager en koopman 3, herbergier, velomaker, bakkersknecht en schilder 2, machinist (=trambestuurder), gemeenteontvanger, gazetverkoper, barbier, burgemeester, kleermaker, bakker, veldwachter, onderwijzer, secretaris, pastoor, poeldenier, hoeveknecht, vlasbewerker, soldaat, dienstknecht en schoenmaker 1.

Voor zover we konden achterhalen waren op 01.12.1993 nog 11 personen in leven die op de kiezerslijst vermeld staan, 6 van hen wonen nog steeds te Poesele.

Op vandaag is Frans Vlaemynck (° Poesele 24.02.1897) de oudste Poeselse inwoner. Hij woont, zoals reeds in 1932 het geval was, in het Poeselse deel van de wijk Kerrebroek.

De mensen kunnen oud worden op de wijk Kerrebroek. Gust De Maegt werd er in 1981 gevierd als 100-jarige. Hij werd vereeuwigd in de figuur van de reus "Gust van Kerrebroek" die jaarlijks samen met Wouter van Nevele en Joanna van Beveren tijdens de kermisstoet op Sinksen door de Nevelse straten trekt.

De oudste persoon op de onderzochte kiezerslijst was August Vermeirsch (° Meigem 20.06.1830 en †Poesele 19.11.1932). In 1930 werd hij te Poesele uitbundig gevierd als 100-jarige. Deze viering viel samen met het eeuwfeest van de onafhankelijkheid van

België. De gouverneur van Oost-Vlaanderen, Cyriel Buysse en vele andere prominenten kwamen Vermeirsch toen thuis bezoeken in zijn woning op de wijk Kerrebroek.

August Vermeirsch was toen de oudste kiezer van het land. Hij zou echter de verkiezingen tussen 01.05.1933 en 01.05.1935 niet meer meemaken. Op 30 december 1925 verscheen in de krant *De Landwacht* een artikeltje aan hem gewijd van een zekere Karel² getiteld *Poesele - De oudste kiezer van België*³ (bijlage 2).

André BOLLAERT, Poesele

BIJLAGE 1 - Geboorteplaatsen van de kiezers.

Poesele: 62

Nevele: 27

Lotenhulle: 22

Meigem: 17

Bachte-Maria-Lerne, Poeke, Vosselare: 5

Ruiselede: 4

Aalter, Bellem, Drongen, Landegem: 3

Hansbeke, Sint-Martens-Lerne: 2

Gent, Nazareth, Ninove, Petegem, Sint-Denijs-Westrem, Sint-Lau-reins, St.-Martens-Latem, Ursel, Vinkt: 1

Hersin-Compigny (Frankrijk): 1

-
2. Uit de inhoud van het krantenartikel menen we op te maken dat het werd geschreven door een kennis van August Vermeirsch. Vermoedelijk was Karel De Paepe (° Vosselare 01.05.1869), landbouwer en wonende Oude Kerkstraat 7, de auteur.
  3. Het artikel werd ons bezorgd door ons lid de heer Luc Rutsaert uit Impe, waarvoor onze dank.

BIJLAGE 2: POESELE - De oudste kiezer van België.

Over eenige tijd werd gemeld dat de oudste kiezer van België, ter stembus geweest zijnde, 92 jaar telt en te Ciney woont. We meenen echter dat het kleine Poesele de kroon spant met een harer inwoners, namelijk M. August Vermeersch. Deze is geboren in Maart 1830 en telt dus bijna 96 jaren.

Ik ontmoette hem op 5 April l.l., dag der Kamerverkiezingen, en riep hem toe: "Ha, August, gij gaat ook ter stembus", waarop hij koddig antwoordde: "Ja, Karel, wij zullen weêrom voor de goeie moeten stemmen, hé".

'k Vroeg hem: August, gij hebt toch uwen bril meegebracht? - "O! niet noodig, zegde hij, ik zal ze zoo wel passen", en wij trokken het bureel binnen.

In November l.l. is hij ook ter stembus geweest, voor de provinciale verkiezingen.

August bewoont met zijnen zoon René (gemeenteraadslid), die getrouwd is, eene eigene hofstede op de wijk "Kerrebroek" te Poesele. Hij is nog flink te been, hoort en ziet goed en heeft een uiterst frisch geheugen.

Alle Zondagen komt hij nog te voet naar de Hoogmis, omtrent een kwart uure ver en speelt daarna gaarne met de kaart. Zijne aangenaamste bezigheid is het verzorgen van het vee, iets waaraan hij dagelijks helpt.

Als man van den ouden tijd, houdt hij niet van lekkernij, en verkiest de boerenpap, pataten, een stukje spek met wat roggebrood. Dat is gezond en dat doet deugd, zegt hij. Van zijn geliefkoosd pijpje maakt hij veel gebruik.

Door zijne minzaamheid en vriendelijken omgang, wordt August door iedereen geacht en bemind. Geen wonder dus, dat al de inwoners van Poesele den vurigen wensch uitdrukken binnen vier jaar zijn eeuwfeest te mogen vieren. God gave het!

P.S. - August heeft nog eene zuster in leven, die 92 jaren telt en hare oude dagen aangenaam overbrengt bij haren zoon den eerw. heer Pastoor van Roozebeke.

MOERMAN'S TE VINKT

In de parochieregisters van Vinkt, zowel in de doop-, huwelijks- en overlijdensregisters, komt de familienaam Moerman niet voor. De penningkohieren van Vinkt (1571-1577) vermelden wel enkele Moerman's, waaronder een zekere Berthelmeus Moerman.

Mijn stamgrootvader Gheeraert Moerman staat in het *Struucboek* van Oudenaarde ingeschreven als poorter van de stad: *Gheeraert Moerman fs Bartholomeus, gheboren van Vinckt, V.P.L.G. - virtute praedictarum litterarum gratiarum - van den Prince van daten 12en april 1625*. Gheeraert Moerman was een vrije poorter van Oudenaarde bij gifte van de prins, koning Filips IV van Spanje.

De Staat van Goed van Gheeraert Moerman fs Bartholomeus vermeldt dat hij gestorven is binnen de parochie van Mullem op 26 april 1648. Hij was weduwnaar van Lysabette Vanderstraeten eveneens gestorven te Mullem op 7 september 1637.

De penningkohieren van Vinkt vertellen ons dat Berthelmeus Moerman een halve bunder land *in proprietijt* had, waarvan de huurwaarde in 1571 geschat werd op 10 sch.gr. Daarnaast had hij *een pachtgoet met twee aude bunders lants in pachte van Jacob Vandervaerent*. De huurprijs hiervan bedroeg 10 lb.gr. per jaar. In 1571 moest hierop de XXe (= 5%) penning betaald worden, wat neerkwam op 10 sch. 6 den. gr.

In 1577 was de huurwaarde voor de halve bunder in eigendom vermeerderd tot 12 sch. 6 den. gr. Voor het pachtgoet kwam bovenop de 10 lb. gr. *vier steenen vlas ende eenen ghendtschen sac coorens tsaemen gheestimeert 21 sch. 4 den. gr.* De huurwaarde van het pachtgoet kwam daardoor op 11 lb. 2 sch. 4 den. gr. In 1577 had hij nog *een meersken ghenaeamt de picke groot ontrent twee ghemeten in pachte van Lambert Vandervaerent*. De huurprijs hiervoor was 3 lb. 4 sch. gr. per jaar. De totale huurwaarde kwam in 1577 op 14 lb. 17 sch. 10 den. gr. Hierop moest de Ve penning (= 20%) betaald worden: 2 lb. 17 sch. 7 den. gr. 7 den. par. Op zes jaar tijd betekende dit ongeveer een verviervoudiging van de belasting op de onroerende goederen.

De vraag die hierbij gesteld kan worden: is de Vinktenaar Berthelmeus Moerman de vader van Gheeraert fs Bartholomeus, die geboren is in Vinkt. Die mogelijkheid bestaat maar we hebben geen enkel vaststaand bewijs. Verder onderzoek is hiervoor nodig. Tussen beide is er in ieder geval een generatieverschil. Berthelmeus betaalt de XXe penning in 1571, en Gheeraert wordt poorter van Oudenaarde in 1625. Het zou kunnen dat Berthelmeus tijdens de woelige godsdienstoorlogen op het einde van de 16e eeuw Vinkt ontvlucht is, en in de streek van Oudenaarde te Mullem is terechtgekomen.

Naast Berthelmeus Moerman vinden we in de penningkohieren van Vinkt een tweede Moerman, nl. Marijn. Hij had *in proprietijt een hofstedeken groot ontrent hondert roen gheestimeert 14 sch. gr. tsjaers*.

Jan MOERMAN, Deinze

VRAAG EN AANBOD

Op 12 juni 1993 vond te Wodecq een reünie plaats van de familie LISON (LIZON) die talrijk werd bijgewoond.

Lezers die meer inlichtingen kunnen geven over de familie LISON worden verzocht contact te nemen met André BERTOUILLE, rue de Becquerelle 22, 7500 TOURNAI

KOMMUNIKANTJES TE HANSBEKE IN DE OORLOGSJAREN 1914-1918.

E.H.Alfons Maenhout, aangesteld tot pastoor te Hansbeke op 26 februari 1913 en er reeds overleden op 20 mei 1915, noteerde de plechtige kommunikanten van 1914 en 1915 op een los blad papier. Zijn opvolger E.H.Alfons Bruggeman, die op 22 juni 1915 benoemd werd, schreef deze lijsten netjes over in een parochiaal register. Vervolgens werden de jongens en meisjes, die hun plechtige communie deden, ieder jaar door hem in het register opgetekend. Ook zijn opvolgers E.H.René Meulenijzer (1924-1932) en E.H.Willem Van De Putte (1932-1955) noteerden nauwkeurig de kommunikanten in hetzelfde inschrijvingsboek. Dit aantekenboek bevat aldus de volledige naamlijsten van 1914 tot en met 1945.

Heden ten dage omvat de groep der kommunikanten enkel degenen die in hetzelfde kalenderjaar geboren zijn. Vroeger was dit niet het geval. Toen deden de kinderen, geboren vóór 1 mei, hun plechtige communie op Passiezondag samen met de kinderen die in het voorgaande jaar na 1 mei geboren waren. Het was toen ook gebruikelijk dat de bisschop slechts om de twee jaar het H.Vormsel kwam toedienen, alsdan aan de vormelingen van twee opeenvolgende jaren.

Hieronder volgen de naamlijsten van de kommunikantjes te Hansbeke in de oorlogsjaren 1914-1918.

1914

Bijl Cyriel
De Baets René
De Jaegher Prudent
De Muynck Leon
De Paepe Gustaaf
De Schuyter Adolf
De Zutter René
D'Haenens Cyriel
Dryoel Philemon
Gillis Alfons
Hoste Maurice

Cacquaert Julienne
Claeys Magdalena
Caleys Marie
Coppens Emmerentia
De Graeve Emmerentia
De Groote Irma
De Jaegher Margareta
De Maegd Irène
De Maegd Florine
De Schepper Clara
Goorman Andréa

Landsweerd René
Lievens Karel
Mestdagh Cyriel
Mestdagh Felix
Mynsberghe Jules
Roelandt Maurice
Vande Walle René
Van Nevel Cyriel
Van Yperen René
Verbauwheden Emiel
Verbauwheden Raymond
Verhegge Emiel
Verhegge Marcel
Verhelst Raymond, 25

1915

Bauwens Marcel
Bockaert Camiel
Bouquaert André
Claeys Alfons
Claeys Cyriel
Cleppe Cyriel
Cornelis Maurice
De Boever Leon
De Cocker Marcel
De Grootte Petrus
De Muyt Maurice
De Smedt René
D'Haenens Adolf
D'Haenens Michel
Dobbelaere Cyriel
Faucheux Petrus
Heyndrickx René
Hoste Raymond
Lambert Alfons
Martens Marcel
Mestdagh Maurice
Raes Oscar
Simoens Achiel

Lambert Anna
Loontjes Rachel
Lootens Eliza
Lootens Irma
Martens Bertha
Martens Rachel
Standaert Julia
Van Damme Clara
Vanden Berghe Alice
Vande Putte Celeste
Vande Walle, Clara, 22

Algoed Suzanne
Bauwens Alice
Buysse Alice
Claeys Emma
Claeys Marie
De Baets Anna
De Boever Magdalena
De Cocker Magdalena
De Jaegher Irma
De Paepe Irma
De Zutter Clara
Haerens Marie
Leys Irène
Lootens Helena
Mestdagh Irma
Mestdagh Margriet
Mettenanxt Irma
Van Couter Celine
Vande Putte Alice
Van der Vennet Alida
Vande Voorde Clara
Vande Walle Rachel
Van Hove Alice

Van der Vennet Alfons
Van Ootegem Jules
Van Yperen Maurice
Verbauwheden Jules
Verhelst Gerard
Vuylsteke Jozef
Zutterman August, 30

Van Overbeke Germaine, 24

1916, 9 april

Bockaert René
Claus Jules
Compernelle Edmond
De Baets Achiël
De Boever Baziel
De Decker Bernard
De Graeve Prudent
De Groote August
De Groote Theofiel
De Jaegher Leon
De Maegd Michel
De Paepe Oscar
De Smet Irené
D'Haenens Omer
D'Hoore Emiel
Dierickx Gaston
Dryoels Florimond
Faucheux René
Heye Gerard
Hoofs Augst
Hoste Maurice
Lambert Gaston
Lootens Cyriel
Martens August
Martens Jozef
Muys Cyriel
Reyniers Leon
Standaert René
Union Omer
Vander Plaetse Maurice

Algoed Bertha
Bijl Maria
Boeckaert Alice
Braet Rachel
Claeys Emma
Coddens Clarisse
Coppens Irma
Crabbé Urbanie
De Groote Maria
De Maegd Irma
De Meyer Martha
De Muynck Andrea
De Muynck Clara
De Schepper Martha
De Zutter Clarice
D'Haenens Rachel
Gillis Helena
Hanssens Anna
Loontjes Magdalena
Lootens Clara
Lootens Eliza
Martens Marie
Mestdagh Renilde
Muylaert Cecile
Muys Bertha
Onderbeke Urbanie
Van Damme Zulma
Vande Putte Alice
Vande Voorde Clara
Vande Walle Anna

Vander Plaetsen René
Van der Vennet Leon
Vande Walle Alfons
Van Hove Leon
Van Nieuwenburg Charles
Van Nieuwenburg Julien
Van Tornhout Marcel
Van Vynckt Prudent
Van Yperen Irené, 39

1917, 27 april

Bauwens Alberic
Bijl René
Bockaert Leopold
Cleppe Camiel
Coddens Achiel
De Boever Jules
De Maegd Leon
De Meyer Gustaaf
De Muynck Armand
De Roo Edmond
De Vreese Emiel
De Vriendt Oscar
De Zutter Maurice
Faucheux Remy
Goorman Michel
Lievens René
Standaert Gerard
Vander Plaetse Armand
Van Landschoot René
Van Vynckt Marcel
Vermeire Michel, 21

1918, 17 april

Baele Gaston
Bijl Jozef
Bockaert Gustaaf
Cathoir Michel
Cleppe Maurice

Van Hoecke Alice
Van Laere Clara
Verhegge Clara
Verhelst Marie
Verstraete Anna
Vertriest Margriet, 36

Claeys Anna
Claeys Irène
Cleppe Martha
Coppens Irène
De Graeve Zulma
De Groote Magdalena
De Jaegher Anna
De Muynck Maria
De Paepe Sylvie
De Ruyck Rachel
De Vleeschouwer Julia
De Waele Marie
D'Haenens Alice
Gillis Elodie
Hanssens Magdalena
Martens Anna
Peltyn Irma
Van Ootegem Germaine
Verhegge Clara
Verplaetse Anna
Waelbroeck Irma, 21

Claeys Marie
De Boever Adrienne
De Jaegher Estella
De Groote Clara
De Maegd Margriete

Coddens Marcel
Corijn Emiel
De Boever Marcel
De Groote Henri
De Groote Maurice
De Keyzer Maurice
Demarez Octave
De Vleeschouwer Macarius
D'Haenens Hilaire
Hyde Maurice
Saelens René
Van Couter Michel
Van der Vennet Gerard
Van der Vennet Richard
Van Ootegem Remi
Van Overbeke André
Van Overbeke Joseph
Van Tornhout Emiel
Van Wontergem Maurice
Van Yper Emiel
Vuylsteke Antoine, 26

De Schepper Bertha
D'Haenens Rachel
Geinger Imelda
Gernaey Irma
Janssens Anna
Maenhout Magdalena
Martens Alice
Martens Eliza
Mestdagh Clara
Mestdagh Martha
Muylaert Leo
Standaert Hermina
Standaert Virginie
Vanden Berghe Rachel
Vande Putte Ighes
Vander Plaetse Marie
Vande Voorde Valentine
Van Nieuwenburg Elza
Vermeire Magdalena
Verplaetse Anna
Verstraete Alice, 26

Het aantal kommunitantjes in 1916 lag uitzonderlijk hoog in vergelijking met de andere oorlogsjaren. Over de vijf jaren waren er meer jongens (52,2%) dan meisjes (47,8%).

Albert MARTENS, Gent

VOOR U GELEZEN

Verklarend woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk door Dr. F. Debrabandere.

Sedert 1954 is de auteur ononderbroken bedrijvig geweest in de persoonsnamenstudie. Eind dit jaar verschijnt zijn groot verklarend woordenboek dat meer dan 150.000 familienamen telt, varianten inbegrepen.

De nederlandstalige provincies in België zijn geen taaleiland en de contacten met migratiebewegingen uit en naar Nederland, Duitsland, Wallonië en Picardië brengen mee, dat vele namen achter hun Nederlands of Romaans uitzicht een heel andere herkomst verbergen.

Door zoveel mogelijk terug te gaan tot de middeleeuwse vorm van de namen, heeft de auteur het geheim van talrijke misleidende of raadselachtige namen kunnen ontsluiten.

Elke familienaam wordt bondig verklaard en zoveel mogelijk met oude, historische bewijsplaatsen geïllustreerd, waaruit vaak de verklaring en meestal de bakermat afgelezen kan worden. Ten slotte wordt naar publikaties over de bedoelde naam verwezen.

Dit tweedelig familienamenboek - het eerste van die aard en omvang in de Nederlanden - zal behalve de inleidende bladzijden met de omvangrijke bibliografie zowat 3.000 kolommen tellen.

Praktische gegevens:

Het boek bestaat uit twee delen en verschijnt in oktober 1993. De intekenprijs bedraagt 2.950 BEF voor beide delen (tot 31.12.1993) over te maken op rekening nr. 057-6370330-16 van het Gemeentekrediet met vermelding "Frans Debrabandere".

Vanaf 1.1.1994: 3.750 BEF.

J.L.

MEN SCHRIJFT UIT MERENDREE

De brouwer Colle, van Meerendré, kwam met zijn paard huiswaarts gereden toen het dier struikelde en zijnen ruiter ten gronde wierp. Door de val had M. Colle eenige kneuzingen bekomen. Het paard, dat op hol was gegaan, is kunnen tot staan gebracht worden door juffer El. Duchateau.
(Het Volk, 27 mei 1893)

Colle Honoré Johannes Baptiste (° Merendree 23.02.1863, † Merendree 11.04.1904), bierbrouwer, landbouwer, woonde met zijn vrouw Van der Vennet Leonie Maria Ludovica (° Nazareth 01.10.1864) te Overpoeke 47, Merendree.

Zij kregen 9 kinderen:

1. Clara Maria Honorina (° Merendree 21.03.1888, † 03.11.1918).
2. Angelus Emilius Honoratus (° Merendree 04.05.1889). Hij huwde te Gent met De Wulf Alice op 18.05.1912.
3. Raphael Gabriel (° Merendree 19.02.1890, † 13.05.1891).
4. Daniel Julius (° Merendree 30.03.1891, † 28.04.1892).
5. Germain Alphonse (° Merendree 22.04.1892).
6. Irena Coleta (° Merendree 18.06.1893). Zij huwde op 19.10.1921 te Merendree met Van Vooren Raymond en gingen in de Durmenstraat 44 te Zomergem wonen.
7. Georgius Carolus (° Merendree 30.09.1894). Hij huwde op 13.11.1928 te Aalter met Van de Velde Helena.
8. Rachel Marie (° Merendree 05.09.1895, † 27.01.1896).
9. Agnes Zenobia (° Merendree 21.11.1897). Op 16.08.1928 huwde ze te Merendree met Van der Vennet Jules. Zij gingen in de Lindestraat 23 te St.-Denijs-Westrem wonen.

Na het overlijden van Honoré Colle verhuist zijn vrouw samen met haar zoon Germain Alphonse op 19.11.1929 naar haar dochter Agnes in St.-Denijs-Westrem.

Lieven DE RUYCK en Katrien DE GROOTE, Landegem

SPROKKELINGEN UIT DE KRANT VAN TOEN.

VOSSELARE

Deze week is er te Vosselare eene stoute diefte gepleegd. De dieven zyn langs het dak op den zolder en van daer in de weefkamer gedrongen, en hebben uit de koffers der dienstboden van den landbouwer J.Raes, meest al de kleederen medegenomen.

De diefte is begaen om dry uren van den namiddag terwyl de vrouwel Raes hare gewoonlyke noenrust nam en de man en dienstboden bezig waren op het hof en het land te arbeiden.

Men zegt, dat reeds het grootste deel der gestolene voorwerpen, door de dienstboeden in kwestie in een koorenstuk gevonden is.

(De Broedermin, 2 juli 1849, jg. 1, nr. 5)

LANDEGEM

In den nacht van maandag tot dinsdag, zijn alhier op den Kapellendries en op de wijk Wilde, een achttal diefstallen gepleegd:

- Bij Petrus Martens stool men eenen zak graan uit de schuur en twee groote konijnen;
- bij A. Van Kerrebroeck, 24 konijnen ter waarde van 50 fr.
- bij A. Van Laere, een groot konijn;
- bij Judocus Van den Berghe, een konijn;
- bij H. Roets, 15 konijnen;
- bij Th. Martens, ook eenige konijnen;
- bij Amelie Huyse, ook eenige konijnen;
- bij A. De Vreese, op "Wilde" 4 konijnen.

In den nacht hebben sommige personen eene hondenkar hooren rijden; men vermoedt dat het die der dieven was en dat deze vreemdelingen zijn, doch met de streek bekend.

(Het Volk, 23 november 1893)

POEKE

Vrijdag is door de accijsbedienden bij een werkmán eene geheime stokerij ontdekt. Al het materiaal werd aangeslagen.

(Het Volk, 11 maart 1919).

Katrien DE GROOTE, Landegem

DE SINT-PETRUS- EN PAULUSKERK TE HANSBEKE

Ter gelegenheid van het 200-jarige bestaan van de huidige Sint-Petrus- en Pauluskerk te Hansbeke werden door de heemkundige kring "Het Land van Nevele" twee bijdragen uitgegeven.

Een eerste bijdrage *De Sint-Petrus- en Pauluskerk te Hansbeke. 1793-1993. Architectuur en Kunstpatrimonium* geeft, benevens een architecturale beschrijving van het exterieur en het interieur van de kerk, een beschrijvende inventaris van de in de kerk aanwezige kunstschaten (altaren, meubilair, schilderijen, beelden, cultusobjecten, liturgische boeken en gewaden, kandelaars, klokken, brandglasramen, e.a.).

Deze handleiding, geïllustreerd met een 60-tal foto's, verschijnt in september 1993 als aflevering nr. 3 van het heemkundig tijdschrift "Het Land van Nevele". Leden van de heemkring krijgen deze aflevering zonder verdere kosten. Niet-leden kunnen zich het boek aanschaffen door overschrijving van 300 fr. op rekening nr. 000-0627981-03 of 290-7431460-20 van Het Land van Nevele vzw, Beentjesstraat 24, 9850 Poesele, met vermelding: Parochiekerk Hansbeke Kunstpatrimonium.

Een tweede bijdrage *De Sint-Petrus- en Pauluskerk te Hansbeke. 1793-1993. Bouw en inrichting* behandelt uitvoerig de bouwgeschiedenis en de inrichting van de huidige kerk, en geeft als toemaatje beknopte biografieën van pastoors, onderpatoors, priester- en kloosterroepingen, evenals naamlijsten van kosteren en kerkmeesters.

Deze studie, geïllustreerd met talrijke afbeeldingen, verschijnt in oktober 1993 als afzonderlijk jubileumboek. Het is verkrijgbaar door overschrijving van 400 fr. op vernoemde rekeningen, met vermelding: Parochiekerk Hansbeke Bouwgeschiedenis.

Beide uitgaven verschijnen op een beperkte oplage. Wie geïnteresseerd is, wacht best niet om de bestelling te plaatsen.

INHOUD.

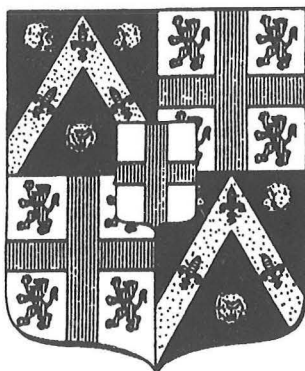
A.MARTENS, Gentse poorters (1542-1796) uit het Land van Nevele	87
A.MARTENS, Uitvaarten te Hansbeke, anno 1888-1926	93
A.BOLLAERT, Een Poeselse kiezerslijst uit 1932	99
J.MOERMAN, Moerman's te Vinkt	103
Vraag en aanbod	104
A.MARTENS, Kommunikantjes te Hansbeke in de oorlogsjaren 1914-1918	105
Voor u gelezen	110
L.DE RUYCK, K.DE GROOTE, Men schrijft uit Merendree	111
K.DE GROOTE, Sprokkelingen uit de krant van toen	112
De Sint-Petrus- en Pauluskerk te Hansbeke	113

jaargang 3

aflevering 4

december 1993

HEEMKUNDIGE KRING

"HET LAND VAN NEVELE"

afgiftekantoor
9850 nevele